

הנחת היסוד היא, שבשנים הקרובות התחרות העולמית תלך ותגבר, וחברות שלא יוכלו להשקיע בעיצוב ובחדשנות ייתקלו בקשיים של תחרות על מחיר נמוך. השווקים בעולם, ובעיקר בסין, לומדים מהר את החוקים החדשים. בשנים האחרונות נפתחו בסין 300 בתי-ספר חדשים לעיצוב תעשייתי, וכבר כיום חברות סיניות רבות מתחילות לפתח את המותג והעיצוב בעצמן. שינוי זה יצריך יצירתיות גבוהה יותר, וקבלת החלטות קשה המעבירה את כובד המשקל לאיכות הנובעת מחדשנות ועיצוב.

חברות המעוניינות להטמיע תרבות יצירתית עתירת עיצוב בתוך התהליכים הפנימיים של החברה צריכות לעשות מספר פעולות משמעותיות:

1. הנחלת מודעות לעיצוב בקרב ההנהלה הבכירה
  2. ניהול עיצוב – מחזוי טרנדים ובניית אסטרטגיה עיצובית ועד ידע בהכנת בריף עיצוב
  3. בחירת מעצב או משרד עיצוב
  4. לוי תהליך העיצוב וקבלת החלטות איכותיות
  5. גיבוי העיצוב עד שלב הייצור
- כל כשל באחד מהמרכיבים האלה יכול לגרור לתקלה המניבה מוצר לקוי ולא רווחי. לעומת זאת, תהליכים נכונים בהטמעת עיצוב יכולים ליצור "להיטים" העשויים להוביל את החברה לשדה הפתוח של תהילה והצלחה כלכלית.

חברות ושל התעשייה הישראלית בעיצוב, מעלים את החשיבות של שיפור ה"כשל" במשק הישראלי. בתעשיית הריהוט בולטת הצלחתה של חברת **פיניש**, שבאמצעות צוות מעצבים יצרה מותג עולמי בתחום הריהוט המשרדי.

חברה **קאטא** מירושלים הצליחה באמצעות עיצוב וחדשנות לעבור ממתפרה לציוד צבאי לחברה מובילה בעולם בתחום של תיקי ציוד צילום מקצועי. דוגמא אחרת בולטת לתעשייה עתירת עיצוב היא תעשיית הפלסטיק בישראל. באמצעות עיצוב, חברות כמו **נטפים**, **צאג** וכמוכן **קבוצת כתר** הפכו למובילות בשוק העולמי. דוגמא מובהקת למהפך העיצוב היא חברת **מפל**, שייצרה בסוף שנות ה-80 לוחות פוליפרופילן, כחומר גלם בלבד. אך מיום בו החלו מעצבים תעשייתיים לעבוד בחברה, היא החלה לפרוץ לשווקים חדשים של תיקים וציוד משרדי, שתרמו לערך מוסף גבוה בהרבה על חומר הגלם. פעולות שונות של התאחדות יצרני הפלסטיק לעידוד עיצוב, ותכניות לחונכות עיצוב של משרד התמ"ת – הן סנוניות בשורה טובות בתחום זה.

השנה התבקשתי להפעיל בקבוצת כתר תכנית התמחות למעצבים צעירים מצטיינים, המשולבת בתואר שני ומכשירה באמצעות התנסות מעשית מעצבים לעבודה בתעשייה. מעטים יודעים, כי המעצב-כוכב, פיליפ סטארק, החל את דרכו המקצועית בצרפת, בתכנית מקבילה לזו בשם VIA, שמעודדת מעצבים צעירים לעבוד עם התעשייה ומעניקה להם מלגה לשנה במחקר ופיתוח.

נשיאי התאחדות התעשיינים בישראל

ובפרס התעשייה. נפטר ב-1985.

ד"ר יואל אוגוסטו לוי (1963 – 1965) – יליד איטליה, 1888. עלה לא"י ב-1938. ארגן את חברת ההשקעות של "בנק דיסקונט" ונתמנה למנכ"ל. היה מעורב בהנהלות של כ-25 מפעלי תעשייה וחברות. כיו"ר נשיאות התאחדות בעלי התעשייה התמקד בפיתוח תעשיות עתירות-ידע. שימש מרצה בנושאי כלכלה ומשפט. נפטר ב-1975.

זלמן סוזאייב (1965 – 1969) – יליד לטביה, 1911. עלה ארצה ב-1935. שימש נשיא התאחדות היבואנים והסיטונאים ולאחר מכן היה נשיא לשכת המסחר תל-אביב-יפו. היה פעיל במפלגת "הציונים הכלליים", חבר-כנסת, ושימש סגן שר התעשייה והמסחר. שימש יו"ר דירקטוריון "רסקוי". נפטר ב-1981.

מרק מושביץ (1969 – 1975) – יליד בריה"מ, 1920. ב-1941 הצטרף לביח"ר "עלית", שאביו נמנה עם מייסדיו, וב-1961 התמנה ליו"ר מועצת המנהלים. שימש יו"ר מכון היצוא הישראלי ויו"ר מועצת המנהלים של בנקים שונים. הקים בשכונת התקווה את מרכז התרבות "בית דני" לזכר בנו, שנספה בתאונת מטוס.

ב-1983 זכה בפרס תעשייה מיוחד מטעם התאחדות התעשיינים עבור מפעל חייו ופעילות בלתי רגילה.

התאחדות התעשיינים בישראל היא הארגון היציג, הבלתי-תלוי, הגדול ביותר של התעשיינים בישראל. חברים בה יותר מ-2,000 ארגונים ומפעלי תעשייה (בחברות ישירה או מסונפת), הנהנים ממגוון רחב של תמיכה ושירותים ברמה הלאומית וברמה המפעלית, כאחת.

נשיאי ההתאחדות פאז הקפתה

אריה שנקר (1930 – 1959) – יליד אוקראינה, 1878. בשנת 1925 עלה לא"י ורכש את מפעל "לודז'יה". במשך 29 שנים שימש נשיא התאחדות בעלי התעשייה. היה מהדמויות הבולטות בין מנהיגי היישוב. נפטר ב-1959.

יהודה בר-נתן (1960 – 1962) – יליד פולין, 1903. עלה לא"י ב-1934. יזם מיזוגם של 10 מפעלי החמצן בישראל לשני מפעלים גדולים, ושימש בהם יו"ר מועצת המנהלים. בשנות ה-70 חלש על 16 מפעלי תעשייה. עסק בפעילות ציבורית במסגרת התאחדות בעלי התעשייה ומוסדותיה. נפטר ב-1989.

אברהם קליר (1962 – 1963) – יליד רומניה, 1903. לאחר עלייתו ב-1934 הקים את "ארגמן מפעלים לצביעת טקסטיל בע"מ". ב-1962 התמנה ליו"ר הנשיאות של התאחדות בעלי התעשייה. כיהן כחבר הנשיאות במשך 20 שנה. הקים את ביה"ס לאמנויות "בית צבי" ברי"ג לזכר בנו, צבי, שנפל במלחמת העצמאות. זכה בפרס ישראל

"אסס". חבר מועצת המנהלים של מכון ויצמן למדע, חבר הדירקטוריון של הטכניון וחבר במועצות המנהלים של מספר חברות תעשייתיות.

זלמן סוזאיב

מרק משיבץ

אלי הורביץ

דב לאוטמן

אברהם שביט (1975-1981) – יליד תל-אביב, 1927. ניהל את המפעל המשפחתי לייצור תנורים. ממייסדי חברת "כנס", בה שימש יו"ר הדירקטוריון. שימש כיו"ר לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים. היה יו"ר פעיל של מועצת המנהלים של "אל על". הקים את חברת "בומה שביט בע"מ".

עודד טירה (1999-2005) – יליד תל-אביב, 1940. במסגרת שירותו בצבא קבע שימש מפקד פנימי חבל ימית וקצין תותחנים ראשי. היה חבר הוועדה ישראל-מצרים ליישום הצבאי של הסכם השלום. משמש כנשיא "פניציה אמריקה-ישראל". שימש יו"ר לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

דן פרופר

עודד טירה

שרגא ברוש

אלי הורביץ (1981-1986) – יליד ירושלים, 1932, סא"ל (מיל). יו"ר תשלובת "טבע".

שרגא ברוש (משנת 2005) – יליד תל-אביב, 1936. שימש כנשיא "סברניה" ולאחר מכן כמנכ"ל "גיבור". הקים את מפעל "דלתא טקסטיל" בגליל המערבי, שהפך ליצואן מוביל. שימש כיו"ר לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים. זכה בפרס התעשייה על פעילותו כתעשיין וכיזם.

עמד בראש מכון היצוא. שימש יו"ר מועצת המנהלים של "בנק לאומי לישראל". זכה בפרס התעשייה מטעם התאחדות התעשיינים על הישגיו בתעשייה, בקידומה ובפיתוחה.

מנכ"לי התאחדות התעשיינים

- יוסף ליינקרם – 1957-1968
- פלג תמיר – 1968-1980
- שאל רוזוליו – 1981-1982
- ארנון טיברג – 1982-1990
- יורם בליזובסקי – 1990

דב לאוטמן (1986-1993) – יליד תל-אביב, 1936. שימש כנשיא "סברניה" ולאחר מכן כמנכ"ל "גיבור". הקים את מפעל "דלתא טקסטיל" בגליל המערבי, שהפך ליצואן מוביל. שימש כיו"ר לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים. זכה בפרס התעשייה על פעילותו כתעשיין וכיזם.

דן פרופר (1993-1999) – יליד ישראל, 1941. מנכ"ל קבוצת

בקבלי פרס התעשייה

פטעם התאחדות התעשיינים בישראל

- תעשיות אבנר פרץ – פרג
- מיכאל פיקרסקי וישראל תמיר – אגן כימיקלים
- 1993**
- אריה רוזנפלד – סאיטקס
- מוזי ורטהיים – קוקה קולה
- אברהם גולדווסרי-יאבגול-אוקסידון
- דני בן נתן – חיש טכנולוגיות
- גיורא מיוחס – גדות תעשיות
- משה ארקין-יאגיס תעשיות-קרליין
- גיורא קרני-יאגיס תעשיות-קרליין
- 1994**
- מרדכי בראון – פולגת תעשיות
- עודד טירה – פניציה אמריקה

- קובי אבן עזרא – מגל מערכות ביטחון
- משה בורנשטיין – טמפו
- אהרון דוברת – כלל
- דן פרופר – אסס
- משה קרת – התעשייה האווירית
- דני אנגיל – מאפיות אנגיל
- 1991**
- אברהם ברוך – ניבה
- דב פרומן – אינטל ישראל
- אברהם ואמנון שוורץ – עמינח
- אברהם בן משה-יאגודת הכורמים
- קלנג אריה – מבני תעשייה
- 1992**
- שמואל פרג – אלסינט
- מנדל גולדברג – איטונג תעשיות
- גיורא אקרשטיין – אקרשטיין

- גבי אורון – גלי
- משה זהבי – פריקלאס ים המלח
- שמואל רותם – נייר חדרה
- ד"ר שלמה ברק – אופטרוטק
- דב פולק – פולגת (פרס ספיר)
- 1988**
- ברונו לנדסברג – סנו
- אברהם רז – קופולק (1949)
- שאל איבצן – קליל תעשיות
- יוסף סגול – כתר פלסטק
- 1989**
- יעקב ליפשיץ – אלקטרה
- ישראל בן יהודה – פרוטרום
- ראובן שולשטיין – טמבור
- ד"ר אהוד גלר – אינטרפרם
- שלמה פורמן – בלו בנד תלמה
- 1990**

- אריאל בן-טובים – אביק
- בנימין פלד – אלרון
- עמנואל גיל – אלרון
- יוסף זרחין – אדרת-שומרון
- ארנסט וודק – אדרת-שומרון
- שלמה זבלודוביץ – סולתם
- קלצקי זליג – מקט (פרס ספיר)
- 1986**
- יוסי פקרי-פקר פלדה (פרס ספיר)
- יצחק ויימן – אמריקה ישראל בליידס
- אלישע שחמון – מוטורולה
- עודד תבורי-גדות תעשיות פטרוכימיות
- אריאל גינזבורג – קבוצת חברות הברום
- 1987**

תעודות הוקרה 2001:
מיכאל שטראוס-יקבוצת
שטראוס-עלית

אריה לוי - אי.וי.אקס ישראל
בע"מ

2001

גרי היימן - מגבות ארד
רונית סילון - אוליבקס
קובי אלכסנדר - קומברס
יצחק ניסן-ימבת (תעשייה
אווירית)

2002

לא התקיים טקס

2003

עמרם זפרן - טכנולוגיות להבים
אורי יהודאי - פרוטארום
שמואל רובינשטיין (מילקי) -
תרו
ד"ר יעקב זרם-יאופיר
אופטרוניקה

2004

חיים רוסי - אל-אופ
אלישע ינאי - מוטורולה
ישראל מקוב - טבע
ישראל לבנת - אלתא
אלי שחף - פזקר

תעודות הוקרה

**תעודות הוקרה על יזמות
וחדשנות בתחום תעשיות
עתירות ידע, 1998:**

גיל שויד - מנכ"ל צ'ק פוינט
שמעון אקהויזי-ימנכ"ל
אי.אס.סי מערכות רפואיות

אות תעשיין היובל, 1998:

אלי הורביץ, מנכ"ל טבע

אות הוקרה 1998:

אברהם (בומה) שביט על הישגיו
ופעולתו למען התעשייה בהיותו
נשיא התאחדות התעשיינים

פרס חיים 1999:

זוהר זיסאפלי-ירד תקשורת
מחשבים

ישראל

זאב פרנקלי-יתע"לי-יתעשיות
עץ לבוד
אברהם לוכסמבורג - לוכסמבורג
תעשיות
רונית שקליארי-יתלמה שפע
תעשיות פרוטאין

1995

בני גאון - קונצרו כור
דבורה ודי"ר אלי פיישר - פיישר
תעשיות פרמצבטיות
דוד רובנר - E.C.I טלקום

1996

איתן ורטהיימר - ישקר
יעקב הרפז - ישקר
גרשון זלקינד - קבוצת אלקו
חיים רוזן - תדיראן תקשורת

1997

עקיבא מוזס - רותם אמפרט נגב
אבנר שחם - מנועי בית שמש
רמזי גבאי - אופיס טקסטיל

1998

יהושע טוטנאור - טוטנאור
דורון טמיר-יח.מ.מי-יקבוצת
מוליכי תבל
אילן לויטה-יאגן יצרני
כימיקלים
יוסי רוזן - משאב יזום ופיתוח
יעקב תורן - קבוצת אל-אופ

1999

אסתר אלדן - חיפה כימיקלים
יקי ירושלמי-ימפעלי נייר
אמריקאים ישראלים
שלמה מילוא - תע"ש

2000

גזי קפן-טבעול
ארנון טיברג - דלתא טקסטיל
עופרה להט-שטראוס - קבוצת
שטראוס עלית
צבי ימיני - צ.א.ג תעשיות בע"מ